

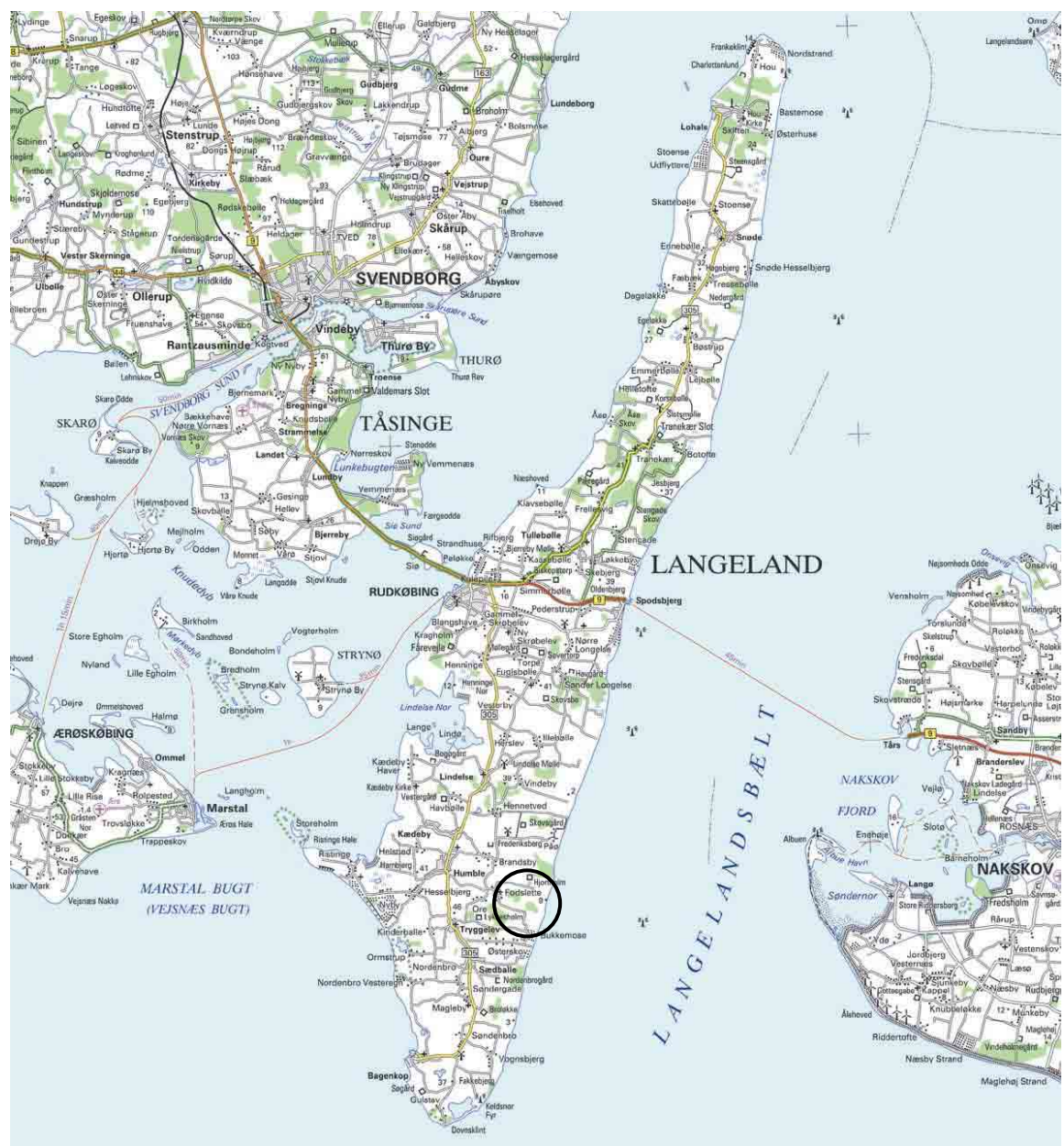
Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunenumr. 481	Kommune Sydlangeland		
Kategori 3 Arkitektoniske elementer der viser en historisk/social udvikling			
Lokalitet Landområdet			
Emne Byningsmiljøer		Sted Rødbjerghavn	
Registreringsdato forår 2002	Registrator JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 28

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Sammenfatning

Kommun.nr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Bygningstilbyer		Sted Rødbjerghavn

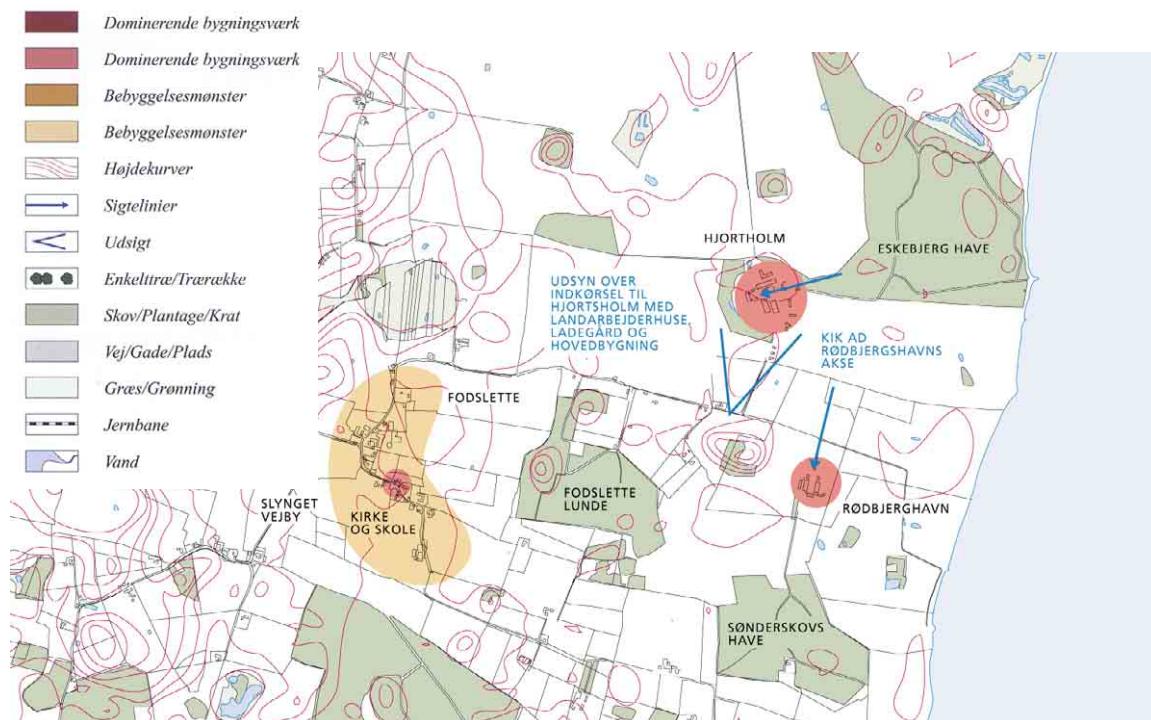
Den trelængede gård er typisk for byggeskikken på Langeland i 1800-årene. Mange steder på øen ses disse karakteristiske gårde med stuehus flankeret af stald- og ladelænger omkring en snævert gårdsplads. Når gårdene tidligere ikke havde behov for større bygningsrum skyldes det, at det regnfattige klima tillod at en del af høsten kunne sættes i hæs i det fri.

Rødbjerghavn er en klassisk, trelænget gård af langelandsk type. Den blev oprettet i 1847. Bygningerne, som stammer fra 1845, står rødpudsede med hvide gesimser. Anlægget danner et kulturmiljø af betydning for Langelandsområdet.

Rødbjerghavns nære sammenhæng med nabogården Hjortholm, det trelængede bygningsanlæg og det omliggende hovedgårdslandskab udgår kulturmiljøets bærende elementer.

Signaturforklaring

Bevaringsværdige by- og kulturmiljøer

Hovedgårdslandskabet omkring Hjortholm og Rødbjerghavn.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenumr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Bygningstilbyer		Sted Rødbjerghavn

Fodslette, Hjortholm og Rødbjerghavn i den sydøstlige del af Langeland ligger i et østfaldende område med jævn, leret bundmoræne med strøg af hatbakker, hvoraf Høgebjerg på 36 m er den højeste. Ved kysten findes skovpartier og vådområder vekslede med klinter og marint forland (udligningskyst).

Kortudsnit i mål 1:25.000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Kulturhistorie

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland
Emne Bygningsmiljøer	Sted Rødbjerghavn

Det bebyggede kulturlandskab sammensættes af landsbyen Fodslette, udflyttede gårde og huse langs vejen til Sønderskov Have og hovedgården Hjortholm med den afskilte proprietærgård, Rødbjerghavn, under 1 km sydøst for Hjortholm.

Rødbjerghavn blev oprettet i 1847 af fire bøndergårde under Hjortholm. Kort efter overdrog Hjortholms ejer, Julianus Hastrup, den til en af sine sønner, hvorefter gården har haft sin egen ejerrække. Oprettelsen af avls- og afbyggergårde krævede endnu på den tid centraladministrationens godkendelse. Rødbjerghavn er således et nyere element i det agrare kulturlandskab og knytter sig til hovedgårdenes interessessfære.

Proprietærgårde som Rødbjerghavn var tidligere store gårde, som kunne beskæftige et større folkehold og forene ejeren med pondus i det lokale landhierarki. Men i takt med at stordriften gennem de senere årtier er slået igennem i landbruget er forholdene ændret. Landbrug i proprietærgårdsklassen kræver i stigende omfang driftsspecialisering for at være rentable. Det gør ældre produktionsbygninger overflødige. Proprietærgårde som Rødbjerghavn med dens velbevarede bygningsanlæg vil formentlig på længere sigt stå i en vanskelig bevaringssituation på grund af de funktionelle forandringer i landbruget.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Bygningsmiljøer		Sted Rødbjerghavn

Rødbjerghavn er en klassisk, trelænget gård af langelandsk type. Den blev oprettet i 1847. Bygningerne, som stammer fra 1845, står rødpudsede med hvide gesimser. Anlægget danner et kulturmiljø af betydning for Langelandsområdet.

Den trelængede gård er typisk for byggeskikken på Langeland i 1800-årene. Overalt på øen ses disse karakteristiske gårde med stuehus flankeret af stald- og ladelænger. Når gårdene tidligere ikke havde behov for større bygningsrum skyldes det, at det regnfattige klima tillod at en del af høsten kunne sættes i hæs i det fri. Mange af disse trelængede gårde er af høj kvalitet og danner med deres snævre gårdsrum et egenartet og intimt element i den lokale byggeskik. Rødbjerghavn tilhører denne gruppe, men hører til blandt de større.

Rødbjerghavns trelængede anlæg er centreret aksefast omkring gårdens indkørsel.